Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: **R. van Duijn**	**Opgesteld door:** **Marco Steen, Controller**	
Besluitvormende vergadering: 12 november 2026	**Registratienummer collegebesluit:** 724701	**Raadsnummer** 2027-077
Titel / onderwerp: Collegeprogramma 2026-2030		
Samenvatting: Het college van Burgemeester en Wethouders heeft voor de nieuwe bestuursperiode een collegeprogramma opgesteld. Dit collegeprogramma is de uitwerking van het coalitieakkoord 2026-2030. Een belangrijk deel van het collegeprogramma kan worden gerealiseerd binnen de reguliere begroting. Voor een deel is extra budget noodzakelijk.		
Voorgesteld besluit: De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten: 1. De begrotingswijziging van het collegeprogramma 2026-2030 vast te stellen. burgemeester en wethouders van Nieuwkoop		

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding
Op 7 mei 2026 is het coalitieakkoord 2026-2030, Samen bouwen aan verbonden dorpen, gepresenteerd. Vervolgens zijn we aan de slag gegaan met de uitwerking van dit coalitieakkoord in concrete acties en een planning. Een belangrijk deel van het collegeprogramma kan worden gerealiseerd binnen de reguliere begroting. Voor een deel is extra budget noodzakelijk. Met dit voorstel wordt aan de raad gevraagd om dit extra budget beschikbaar te stellen zodat het collegeprogramma volledig uitgevoerd kan worden.
Door deze begrotingswijziging in dezelfde vergadering te behandelen als de programmabegroting 2027 wordt de raad in staat gesteld om het geheel van bestaande budgetten en aanvullende middelen voor het collegeprogramma te wegen in het licht van de financiële positie van de gemeente.

Beoogd (maatschappelijk) effect
Het realiseren van de maatschappelijke effecten en acties uit het collegeprogramma.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis
- Het coalitieakkoord 2026-2030, Samen bouwen aan verbonden dorpen
- Programmabegroting 2027

Participatie / betrokken partijen / personen
Het collegeprogramma is bij uitstek een product van het college van burgemeester en wethouders. Bij het samenstellen zijn alle organisatieonderdelen nadrukkelijk betrokken, om te borgen dat het collegeprogramma realistisch en uitvoerbaar is.

Duurzaamheidsaspecten
Duurzaamheid komt naar voren op verschillende onderdelen van het collegeprogramma.

Gezondheid
N.v.t.

Varianten met argumenten voor en tegen
N.v.t.

Voorgesteld besluit
1. De begrotingswijziging van het collegeprogramma 2026-2030 vast te stellen.

Jaar: 2027	BWN: 2701 BGW 27-01 Collegeprogramma 2026						
Programma X € 1.000	Inkomsten/uitgaven	Programma nummer	Programma	2027	2028	2029	2030
	Uitgaven	ONVOORZIEN	Onvoorzien	0	0	0	0
	Uitgaven	P1	Ruimtelijke ontwikkeling	100	200	80	0
	Uitgaven	P2	Ruimtelijk beheer	0	40	150	50
	Uitgaven	P3	Sociaal domein	175	65	65	0
	Uitgaven	P4	Bestuur en dienstverlening	80	0	0	0
	Uitgaven	P5	Overhead	350	350	110	110
	Uitgaven	P6	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
	Uitgaven	VPB	Vpb	0	0	0	0
Uitgaven - Totaal				**705**	**655**	**405**	**160**
	Inkomsten	P1	Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0
	Inkomsten	P2	Ruimtelijk beheer	0	0	0	0
	Inkomsten	P3	Sociaal domein	0	0	0	0
	Inkomsten	P4	Bestuur en dienstverlening	0	0	0	0
	Inkomsten	P5	Overhead	0	0	0	0
	Inkomsten	P6	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Inkomsten - Totaal				**0**	**0**	**0**	**0**
- Totaal				**705**	**655**	**405**	**160**
Reserves	Uitgaven	P1	Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0
Reserves	Uitgaven	P2	Ruimtelijk beheer	0	0	0	0
Reserves	Uitgaven	P3	Sociaal domein	0	0	0	0
Reserves	Uitgaven	P6	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Uitgaven - Totaal				**0**	**0**	**0**	**0**
Reserves	Inkomsten	P1	Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0
Reserves	Inkomsten	P2	Ruimtelijk beheer	0	0	0	0
Reserves	Inkomsten	P3	Sociaal domein	0	0	0	0
Reserves	Inkomsten	P4	Bestuur en dienstverlening	0	0	0	0
Inkomsten - Totaal				**0**	**0**	**0**	**0**
Reserves - Totaal				**0**	**0**	**0**	**0**
Geheel - Totaal				**705**	**655**	**405**	**160**

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen

Hoewel het college kritisch heeft gekeken naar meerkosten is geconcludeerd dat voor het uitvoeren van het collegeprogramma een beperkte stijging van de structurele lasten onontkoombaar is. Hierdoor ontstaat in het meerjarenperspectief een klein structureel tekort. Onderstaande tabel geeft hier inzicht in.

	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldo	€ -1.145	€ -558	€ 254	€ -287
Begrotingssaldo structureel	€ -3.217	€ -6	€ 764	€ 51
Begrotingssaldo incidenteel	€ 2.072	€ -552	€ -510	€ -338

Collegeprogramma	2027	2028	2029	2030
Collegeprogramma str.	€ 110	€ 110	€ 110	€ 160
Collegeprogramma inc.	€ 595	€ 545	€ 295	€ 0

incl collegeprogramma	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldo	€ -440	€ 97	€ 659	€ -127
Begrotingssaldo structureel	€ -3.107	€ 104	€ 874	€ 211
Begrotingssaldo incidenteel	€ 2.667	€ -7	€ -215	€ -338

Gelet op de omvang van het tekort in de jaren 2028-2030 in verhouding met de omvang van de totale gemeentelijke begroting acht het college dit in deze fase een aanvaardbaar resultaat. Dit neemt niet weg dat bij de kadernota 2028, die in het voorjaar van 2027 samengesteld wordt, een oplossing moet worden geboden voor dit tekort. Hiervoor zal het college de nodige stappen zetten.

Voor een zo goed mogelijk beeld van de financiële positie van de gemeente is het van belang dat de raad zich rekenschap geeft van enkele andere relevante zaken

- De wereld om ons heen is de afgelopen periode steeds complexer en onzekerder geworden. De verwachting is dat dit de komende periode in ieder geval niet beter wordt. Dit betekent dat de kans dat het huidige meerjarenperspectief een zekere voorspeller is van de feitelijke begroting 2028 en verder klein is; het kan meevallen, het kan ook zeker fors tegenvallen. Ook in dat licht heeft het college ervoor gekozen om niet op voorhand veel nieuwe structurele kosten in het collegeprogramma op te nemen maar voor een aantal onderwerpen eerst goed uit te zoeken wat de beste en meest efficiënte strategie is. Als dat (structureel) extra middelen vraagt wordt ook aangegeven hoe deze kosten eventueel structureel worden gedekt of welke her-prioritering nodig is. Als dit extra middelen vraagt wordt dat uiteraard aan de raad voorgelegd.
- De komende periode staat een aantal raadsvoorstellen op de planning waarvan we verwachten dat die extra middelen vragen. Voor een deel is daarbij ook sprake van een wettelijke verplichting. Met deze voorstellen hebben we nog geen rekening kunnen houden bij het samenstellen van de begroting of het collegeprogramma. Voor zover deze voorstellen inderdaad structurele middelen vragen zijn deze uiteraard van invloed op de cijfers in bovenstaand overzicht.
- Tot slot heeft de gemeente op dit moment een solide financiële uitgangspositie. Het weerstandsvermogen en de overige indicatoren opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing laten zien dat de gemeente risico's en incidentele tegenvallers naar verwachting goed kan opvangen. De nu voorziene ontwikkelingen en deze begrotingswijziging leiden naar verwachting niet tot een wezenlijke verslechtering van deze weerbaarheidspositie.
  Dit neemt niet weg dat voor nieuwe of hogere structurele uitgaven structurele dekking nodig blijft. De raad ontvangt bij toekomstige voorstellen steeds inzicht in de gevolgen voor zowel het structurele begrotingssaldo als de financiële weerbaarheid.

Financiële en Juridische gevolgen
Op onderstaand overzicht zijn de onderwerpen uit het collegeprogramma opgenomen die extra middelen vragen, met de bedragen per jaar. De bedragen in dit overzicht zijn in € 1.000.

Wat gaan we daarvoor doen?	bedrag 2027	bedrag 2028	bedrag 2029	bedrag 2030	incidenteel/ structureel
In 2027 onderzoeken we door middel van een pilot de mogelijkheden van een lokale ingang voor werk, inkomen en participatie (op onderdelen), inclusief kosten, opbrengsten en de gevolgen voor de organisatie.		65	65		i
We versterken de positie en de zichtbaarheid van Nieuwkoop Actief als spil in het preventieve veld en leggen de opdracht en de gewenste resultaten vast.	20				i

Wat gaan we daarvoor doen?	bedrag 2027	bedrag 2028	bedrag 2029	bedrag 2030	incidenteel/ structureel
We stellen een integraal huisvestingsplan onderwijs en binnensport op en leggen dat aan de raad voor. Daarin staan de ruimtebehoefte, de scenario's voor IKC De Vaart en IKC Zevenhoven, de sportbehoefte, de financiën en de ruimtelijke inpassing.	155				i
We zetten actief in op het vergroten van mogelijkheden van ruimtelijke ontwikkelingen buiten BSD. Daarbij onderzoeken we bijvoorbeeld of Langeraar opnieuw de 3ha status kan krijgen. Hiervoor voeren we actief het gesprek met de provincie en andere partners.		100			i
We stellen een ruimtelijke visie met randvoorwaarden voor optoppen, verdichting en hoogteaccenten vast, inclusief aspecten als gevolgen voor de parkeernormen, ontsluiting, nutsvoorzieningen, leefbaarheid en openbare ruimte.			80		i
We stellen een geactualiseerde detailhandelsvisie met concrete uitvoeringsagenda vast.	60				i
We evalueren het centrummanagement. Eventuele bredere inzet wordt meegenomen in de actualisatie van de detailhandelsvisie.	40				i
We maken ruimte voor evenement dat de herkenbaarheid van gemeente Nieuwkoop versterkt, op basis van een uitvoeringsvoorstel met opzet, partners en dekking.	80				i
We leggen de raad een voorstel voor over mogelijkheden van extra sturing op concentratie buiten de bebouwde kom en beperking van bewoning in woonwijken, met juridische onderbouwing.		100			i
We verkennen de overname van de N463 bij Noorden en Woerdense Verlaat en leggen een overnamebesluit alleen voor als de provincie meewerkt aan gemeentelijke inrichtingseisen en een afkoopsom voor toekomstig onderhoud.				50	s
We blijven ons inzetten op een lobby richting de provincie voor beter openbaar vervoer met hogere frequenties, goede overstappunten, buurtbusvoorzieningen.		40			i

Wat gaan we daarvoor doen?	bedrag 2027	bedrag 2028	bedrag 2029	bedrag 2030	incidenteel/ structureel
We versterken de samenwerking tussen politie, boa's, zorgpartners, jongerenwerk, RIEC en regio, met extra specialisme voor jeugd en veiligheid, en breiden de huidige capaciteit openbare orde en veiligheid uit met een fte.	110	110	110	110	s
Voor eventuele toekomstige woningbouwontwikkelingen in Langeraar is een extra ontsluiting richting N207, nodig. We brengen in beeld wat hierin (financieel) haalbaar en ruimtelijk inpasbaar is. Hierbij betrekken we de verkeerskundige effecten, kosten, financieringsmogelijkheden en afspraken met provincie en andere partners. Dit onderzoek maakt geen onderdeel uit van het huidige project Langeraar Westzijde en is geen voorwaarde voor de realisatie van dit lopende project.			150		i
We werken met de sector en gebiedspartners aan toekomstperspectief voor land- en tuinbouw en gebruiken de ervaringen uit Fieldlab Groene Hart in de gebiedsprocessen.	90	90			i
We voeren portfoliomanagement in. Daarmee brengen we opgaven in samenhang in beeld. We wegen deze op maatschappelijke en bestuurlijke waarde, verplichtingen, urgentie, financiën, capaciteit, risico's, afhankelijkheden en uitvoerbaarheid. Zo kan het college tijdig en onderbouwd prioriteren, faseren of aanvullende voorwaarden stellen.	150	150			i

De (primitieve) begroting 2027 sluit met een positief saldo. Door deze begrotingswijziging wordt dat saldo kleiner maar blijft nog positief, zowel de structurele component als het totale begrotingssaldo.

Bijlagen

- Collegeprogramma 2026-2030

Advies meningsvormende raad